

phạm duy

huyền cô

nhạc tập 3

PNC

phamduy huihong c2

phạm duy

hương ca

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Trăm Năm Bến Cũ

Khởi sự, tôi soạn Hương Ca (nhất là khi tôi có quyết định trở về VN). Khi tôi nhận được một bài thơ của thi sĩ Lưu Trọng Văn, con trai của người bạn cũ Lưu Trọng Lư yêu quý, đăng trên báo *Lao Động* ở Sài Gòn vào năm 1994, với nhan đề *Về Thôi*, có đề tặng : người tình già.

Về thôi !

Người tình già ơi

Thôn nữ Chị đã qua cầu, thóc lép

Thôn nữ Em, trắng đầy, luột khỏi chổi tay

Thôn nữ Út, lên đồng, nào biết

Khúc tình xưa, xưa ấy, xưa rồi...

Về thôi !

Làm gì có trăm năm mà đợi

Làm gì có kiếp xưa mà chờ

Đất Mẹ - Đất Nàng

Con sáo sang sông tha cọng rơm vàng

Lót ổ

Mười chín năm bến cũ

Người tình già ơi ! nhớ không ?

(14/X/94)

Mùa Thu năm 1994 ấy, khi bài thơ này được thi sĩ gửi từ Sài Gòn tới Thị Trấn Giữa Đàng (Midway - USA) cho tôi, thì nó gợi trong tôi một câu ca dao cũ :

*Trăm năm dầu lổi hẹn hò
Cây đa bên cũ con đò khác đưa...*

Câu ca dao này đã từng là kỷ niệm của tôi trên những con đò trên dòng Hương Thủy. Kể từ ngày xuất ngoại, xấp xỉ 30 năm rồi, tôi xa quê hương, xa Huế... Rất nhiều khi tôi có ý nghĩ trở về thăm quê cũ, trở về Huế, Sài Gòn và Hà Nội... nhưng tôi cứ bận khoăn, ngại ngại, lưỡng lự... Giờ đây Lưu Trọng Văn dùng những câu thơ :

*Làm gì có trăm năm mà đợi
Làm gì có kiếp sau mà chờ...*

...đi kèm với những câu :

*Con chuồn chuồn không lặn nhùng trong mạng nhện
Con bướm vàng nằm xoải dưới chân ai...*

...để gọi một người trong nôi tình thì — dù tôi không còn cái thú soạn ca khúc nữa — tôi đã muốn phổ nhạc nó ngay.

Bài thơ của Lưu Trọng Văn còn nhắc tôi rằng : đã nhiều năm rồi tôi cứ ngồi khoanh tay chờ đợi một cái gì đó, giống như nhân vật trong một vở kịch nổi danh của Samuel Beckett *En attendant Godot* ! Hơn nữa, theo tinh thần của câu ca dao kể trên, tôi còn thấy nếu cứ ngồi chờ đợi một con đò xa xưa thì, sau ba thế hệ làm nghề đưa đò, chắc chắn o đò nào cũng đã đi mờ mắt rồi !

Thế là tôi không ngần ngại gì nữa, vào đầu năm 2000, tôi đáp máy bay về Việt Nam, có lẽ cũng chỉ vì có tiếng gọi tha thiết của một thi sĩ, tiếng gọi mơ màng của một o đò, tiếng gọi nồng nàn của quê hương...

... Và sau dăm bảy lần về thăm quê hương, tôi quyết định sáng tác một *serie* mười ca khúc mới, gọi là *Mười Bài Hương Ca*. Tôi đem bài thơ *Về Đây phố thành Hương Ca số 1* : Trăm Năm Bến Cũ.

Trăm Năm Bến Cũ

Theo thơ Lưu Trọng Văn

1 G G G6 G G G C6 G

À a a á a à à À a a á a à hò...

7 G Am7 Dsus4 G9/E Am7 Dsus4

Trăm năm đầu lỗi hẹn hò Chứ cây đa bến cũ Con dò khác

10 G Em7 Dsus4 G G G C7/F

đưa... Thôn nữ CHI, đã qua cầu, thóc lép Thôn nữ

14 Em7 Am7 Dsus4 CM7 C 3

EM, như trắng tuột khỏi chồi tay Thôn nữ ÚT, đã lên đồng, nào ai

17 C#m7 B7 Em Em
biết Khúc tình xưa, xưa ấy đã xưa rồi Con chuẩn

20 G G Bm7/F#
chuẩn không lòng nhùng trong mạng nhện Con bướm

22 Em7 Am7 CM7 Bm7/F#
vàng nằm xoài dưới chân anh Một vùng trắng cỏ non như niu

25 Am9 F#7 Bm7 Em G G/B
áo Ngọn tre xanh đung đỉnh muộn màng Á a á a a, A á a

30 Bm7CM7 Am7 Dsus4 G Em G Bm7CM7
à Á à à a À a á a, Á a á a a, A á a à, Á à à

36 Dsus4 G G Bm/F# C9/E G/D
a, À ả à a Nào đâu có trăm năm, đâu có trăm năm, mà chờ mà

41 Am7 D/F# Bm7 Cm6 D11
Đợi? Mà chờ đợi? Nào đâu có kiếp sau, đâu có kiếp sau, mà đợi mà

45 G C Am7 Bm7
chờ? ĐẤT MẸ, đất NÀNG, con sáo sang sông ĐẤT MẸ, đất

49 Em7 Am7 C/G Bm7 F# / A# D11
NÀNG, con sáo sang sông Trăm năm bến cũ, có còn đó không? Còn đó

53 G Em Am7 Bm7 CM7
không? Cây đa bến cũ còn lừa, bến cũ còn lừa O đó năm

57 Asus4 Cm6
trước đi mô không về...

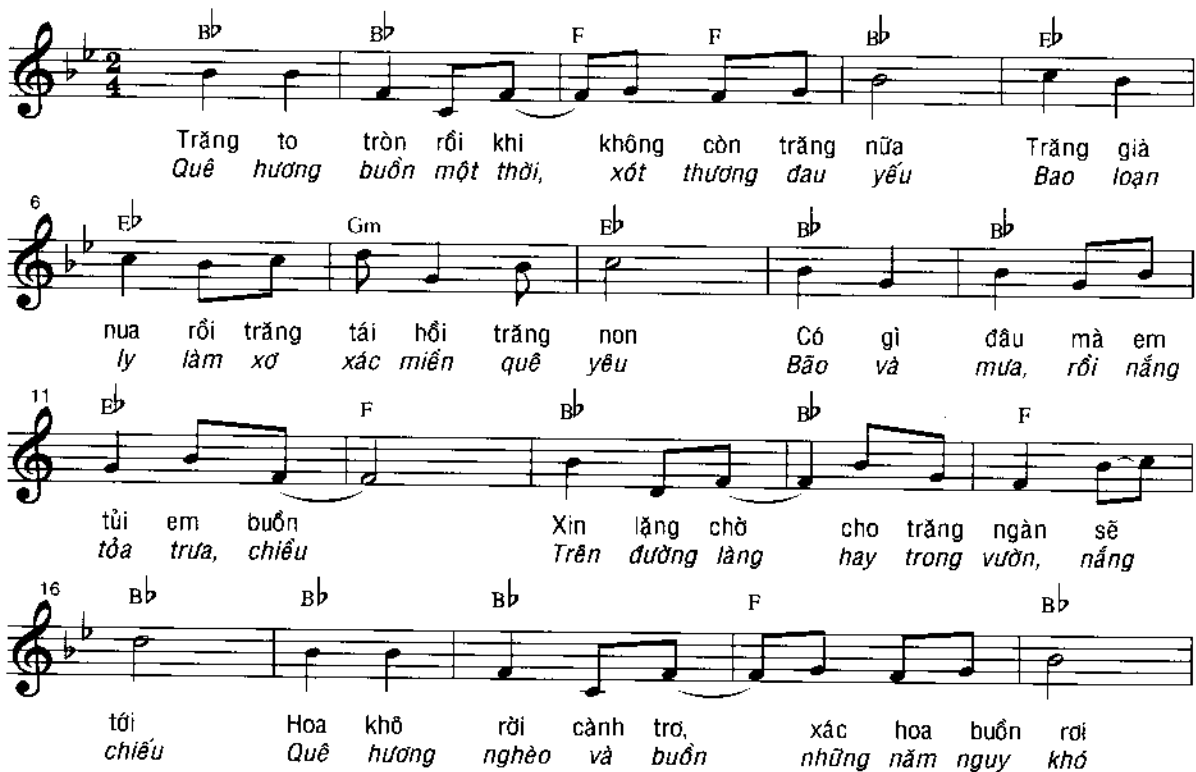
Vô Thường

Khi soạn Hương Ca năm 2000 tôi cũng đã thấy ngay rằng nó phải khác Quê Hương Ca năm 1950. Nó sẽ không nhắc lại hình ảnh *quê hương có con sông đào xinh xắn, nước tuôn trên đồng ruộng vắng...* hình ảnh quê hương một thời, quê hương trong trí nhớ, trong hạnh phúc hay khổ đau của những năm xa xưa.

Quê hương năm 2000, đối với một người 80 tuổi như tôi có thể cũng đã như *hoa tàn hoa nở, trăng khuyết trăng tròn, khi tốt khi xấu, khi buồn khi vui*, nghĩa là đã trở thành “vô thường” cả rồi ! Như *nước cuốn qua cầu, như ngàn năm mây trôi...* Cho nên Hương ca số 2 rất bình dị, rất giản đơn và mang tên : Vô Thường.

Vô Thường

=115

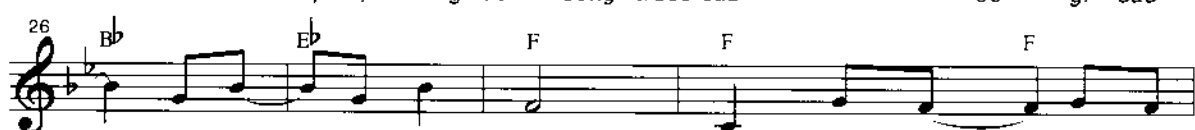
Trăng to tròn rồi khi không còn trăng nữa Trăng già
Quê hương buồn một thời, xót thương đau yếu Bao loạn

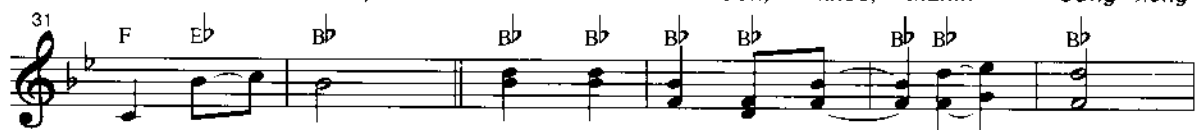
nua rồi trăng tái hồi trăng non Có gì đâu mà em
ly làm xơ xác miền quê yêu Bao và mưa, rồi nắng

tủi em buồn Xin lặng chờ cho trăng ngàn sẽ
tỏa trưa, chiều Trên đường làng hay trong vườn, nắng

tối chiều Hoa khô rời cành tro, xác hoa buồn rơi
Quê hương nghèo và buồn những năm nguy khó

21
 Xuống cội hoa nuôi mầm dưới đất đen Có gì đâu
 Nhỏ rồi quên, trong đời sống trước sau Có gì đâu

26
 mà em khổ, em phiền Đợi nhé em, đóa hoa
 mà ôm chặt mối sầu Buồn, khóc, than... Cũng xong

31
 rồi sẽ lên Trắng to tròn vàng vạc suốt đêm
 rồi nổi đau Quê hương một đời dài, lá non

37
 Em tươi ròn ngả xuống, xuống vai mềm Ôm người em
 Em mơ màng lá lướt, bước chân mềm, Vai kẻ vai

42
 ấm êm Hôn vào đôi mắt ngoan Cho đời thêm
 nắng êm Đưa người trên lối quen Không buồn dĩ

46 B $\flat$ E $\flat$ F E $\flat$ B $\flat$ B $\flat$ B $\flat$ B $\flat$ B $\flat$ B $\flat$ B $\flat$

sắc, cho tình sáng thêm... Hoa thơm lừng ngào ngạt trước
văng, không màng cõi tiên. Quê hương một chiều ngồi mé

52 B $\flat$ E $\flat$ E $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ F

sân Em thơm nồng tỏa ngát, ngát căn phòng
sống Ta ca ca thăm một khúc hát mơ màng

57 F F E $\flat$ F E $\flat$ E $\flat$ E $\flat$ B $\flat$

Hoa quỳnh ngây ngất đêm Da thịt em quá thơm
Trong trời quang đang... Ôi nghe tình ca lửa đôi

61 E $\flat$ E $\flat$ B $\flat$ E $\flat$ F F B $\flat$

Cho tình thêm sắc, cho đời sáng hơn...
Đôi tình nhân đó, nên đời vẫn vui.

Chiếc Kẹp Tóc Thơm Tho

Hương Ca sau đây là một mẩu chuyện nho nhỏ tại Mỹ Tho. Chuyện như sau: "*Một ngày kia xuống phà qua con sông Hậu Giang, tôi gặp một bé gái bán vé số. Bé xinh xắn, sạch sẽ, lễ phép... Tôi muốn tặng bé ít tiền nhưng cháu không nhận. Tôi bèn mua ít tấm vé số với giá đặc biệt. Khi phà sắp sửa tách bến thì cháu chạy vội xuống, dúi vào tay tôi một chiếc kẹp tóc còn thơm mùi tóc dầy thì con gái. Có lẽ đó là món trang sức đắt giá nhất trên người cháu. Cháu tặng tôi như một cử chỉ đền đáp, vì cháu không muốn nợ ai thứ gì cả. Tôi không thể không nhận. Cầm chiếc kẹp tóc nhỏ trong tay, trong lòng tôi cứ dâng lên nỗi xúc động. Cũng như bé gái ấy, tôi không muốn nợ ai bất cứ thứ gì. Tôi thích sự sòng phẳng. Bé gái và tôi, chúng tôi đã gặp nhau."*

Hương Ca này nhan đề : Chiếc Kẹp Tóc Thơm Tho.

Chiếc Kẹp Tóc Thơm Tho

Giọng Kể Chuyện

1 Am croche = 80 Am Am Am Am Dm Dm

Thế rồi có ngày hồi hương Cuộc đời trăm phương nghìn

5 Am Am E Am E E E Am F F

hương Tạm thời ngừng cuộc lãng du Cho qua đi những ngày mưa nắng Ngày

10 Dm Dm Am Am E B E E E B

dây hay ngày thưa vắng Cho đi theo cảnh đất trời xa Quên đi cảnh đất trời

15 E Am Am Am Am Dm Dm Dm Dm

xa... Thế rồi tôi bước về quê Sau nhiều tang thương dâu bể (ê) Qua

20 Dm Dm Am Am E Am E E E E
 bao vật đổi sao đời Quê hương mình vẫn là nơi Để tìm về lẽ sống mà

25 Am Am Am E Am F Am C C
 thôi Mình tìm ra chính mình thôi. Thế rồi tôi xuống Hậu Giang Tôi

30 C C F F C G C C G C
 qua bến phà sông lớn Đang nhìn bao cánh bèo trôi Bỗng nghe rộn rã câu

35 G G G C C G G Am Am
 mời "Xổ sổ ông ơi ông ơi mua xổ sổ ông ơi!" Tôi nhìn em bé thật

40 Am Am F Dm Am Am Am F E E
 xinh Guốc mộc, áo lành không rách Mắt tròn, trong sáng và to, Má em

69 G C G G G C G
cười đôi má đỏ hoe Em cười đôi má đỏ hoe Thế

73 Am F Am Am Bb Dm C C C F
rồi phá tôi bến quê Thế rồi tôi bước lên xe Bé thơ chạy tuốt lên

78 C Am Am Am G Dm Dm Dm C F C D E
bờ Rút cặp tóc ra Rút cặp tóc ra "Con tặng cho ông đó" Thế

83 A D A A D A A A A D
rồi tôi vẫn còn đi Trên đường giang hồ đây đó Mang theo hương vị quê

88 A A A D E E A E
mùa Hương nồng từ đất quê ta Đến từ cặp tóc em

92 A A E A D A
thơ chiếc cặp tóc thơm tho

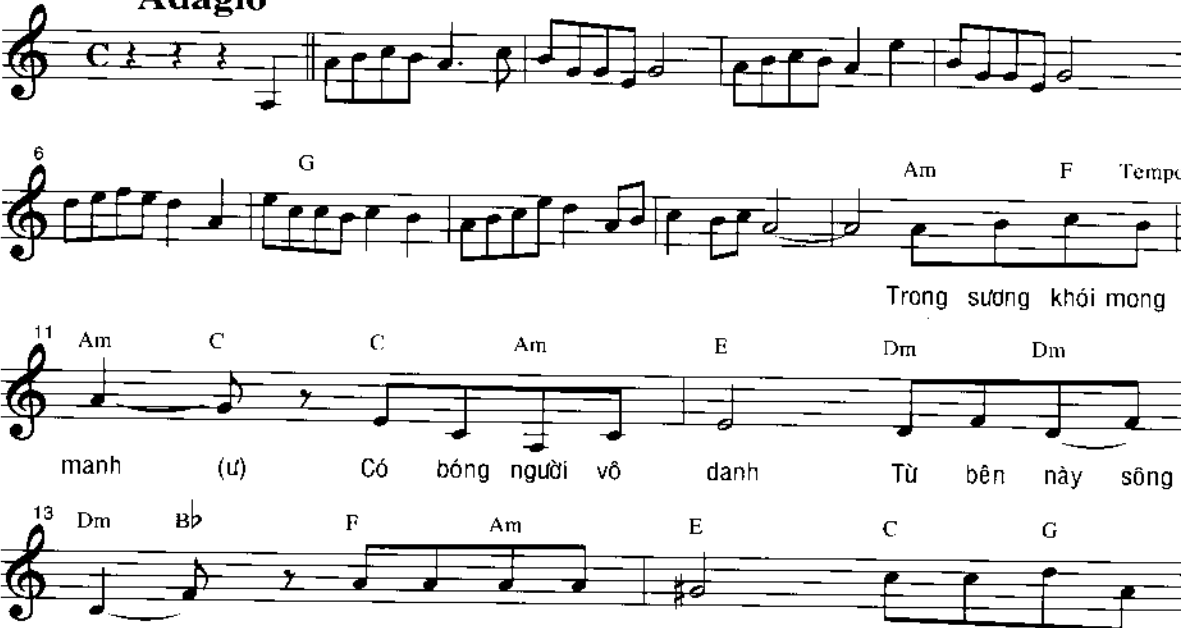
Hương Rừng

Quê hương là núi, là rừng, là sông, là biển. Quê hương còn là những văn nhân, thi sĩ — dù ở suốt đời trong nước hay lưu lạc khắp năm châu — họ đều là những người suốt đời xứng tụng quê hương. Nhà văn Sơn Nam có cuốn *Hương Rừng Cà Mau* tuyệt diệu trong đó có vài câu thơ mà tôi đã phóng tác thành bài : Hương Rừng.

Hương Rừng

Theo thơ Sơn Nam

Adagio

6 G Am F Tempo

Trong sương khói mong

11 Am C C Am E Dm Dm

manh (ư) Có bóng người vô danh Từ bên này sông

13 Dm Bb F Am E C G

Tiến (ư) Qua bên kia sông Hậu... Mang theo chiếc độc

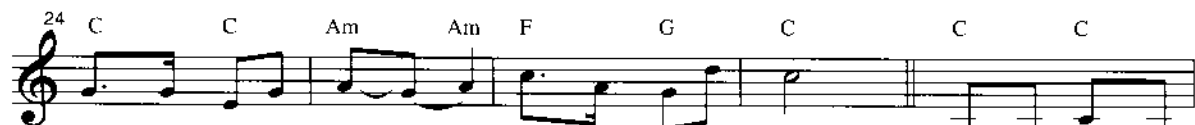
huyền và điệu thơ Lục Vân Tiên tới Cà Mau, Rạch Giá (á) Cất chòi giữa rừng

thiên (ha ha) Đắp bồi nước Việt Nam (ha ha)

Muối, vất nhiều hơn cò (cò ơi) Chướng khí mù như sương (mù sương)

Thân không là lính thú (u ú) Sao không về cố hương Chiều về nghe vượn

hú (u ú u ú u ú u ú) Hoa lá rụng nghe buồn (u ú u ù u u ú)

34 F7 F7 F F G G G G

Tiến đưa về cửa biển (biển khơi) Những giọt nước lìa nguồn (lìa nguồn)

38 G Dm Dm G G Dm G G G F G C Dm G Am

Đôi tâm hồn cô tịch (a a) Nghe lắng sâu cô thôn (à ơi)

44 F C F G C Moderato C C C G F C

Trong sương khói mong manh (kia) Có bóng người vô

49 G G C C G G F F G G

danh (vô danh) Từ bên này sông Tiến (ư) Qua bên kia sông Hậu (ư ư)

54 C C C G C G G G

Yêu khu rừng vắng nước (hà) Yêu tràm đứng hiên ngang (hà) Yêu vo ve đàn

59 C G C C C C C

muối (há) Yêu lạch nước thân thương. Ta yêu đời mưa nắng (há)

64 G C G G G C

Yêu bùn cũng là yêu (ha) Yêu quê hương ruộng đất (há)

68 C G C G C G

Yêu hương rừng ngọt thơm Yêu không biết là bao

72 C G C C

Yêu sông rừng Cà Mau

Để hết: Hát hai lần đoạn cuối

Nụ Tầm Xuân

Trong ca dao Việt Nam, thỉnh thoảng có những câu giống như một truyện kể bằng thơ lục bát, chẳng hạn những câu thơ về Nụ Tầm Xuân... Tôi dễ dàng phổ câu ca dao này vào Tân nhạc, chỉ khác một chỗ là tôi không tuân theo vận tiết 6/8 mà cho bài hát một tiết tấu mới. Nguyên bản của câu ca dao :

*Trèo lên cây bưởi hái hoa
Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân
Nụ tầm xuân nở ra xanh biếc
Em lấy chồng rồi anh tiếc lắm thay.
Sá gì một miếng trâu cay
Sao anh không hỏi những ngày còn không?
Giờ đây em đã có chồng
Như chim vào lồng như cá cắn câu
Cá cắn câu biết đâu mà gỡ
Chim vào lồng biết thưa nào ra...*

Theo nhà nhạc học Phạm Quang Tuấn ở Australia, thay vì theo sát tiết tấu và âm điệu của thể thơ, tôi đã biến đổi tiết tấu bằng cách “láy và lót” : chỉ hai chữ “trèo lên” mà thành 10 vắn :

Trèo lên, lên trèo lên, trèo lên, lên trèo lên...

Tuy láy đi láy lại, nhưng không tẻ chút nào, vì giai điệu cũng “trèo lên” theo lời, nhạc điệu của mười vắn đó đã lên gần hai octaves.

Cũng theo anh Tuấn, với câu “lục” tôi dùng kỹ thuật melisma, nghĩa là một chữ mà kéo dài và uốn éo lên xuống qua nhiều cung:

Lên cây bưởi - i - í - i hái - i - í - i hoa

Câu “bát” cũng dùng những kỹ thuật đó:

*Bước ra ra vườn cà, bước ra ra vườn cà
Hai - í - nư - ù - u - ú - tằm - ử - ư - ử - xuân...*

Sang những đoạn sau, tiết tấu chậm dần và trở thành ngân nga:

*Sao anh không hỏi, sao anh không hỏi
Những ngày em còn không?*

Rồi bỗng trở lại nhịp nhàng:

*Giờ đây đây giờ đây, giờ đây đây giờ đây
Đây em đã - a - á - a có - o - ó - o chống
v.v...*

Những cách lót, láy và melisma này tôi còn dùng trong nhiều bài dân ca khác như Đố Ai chẳng hạn :

*Đố ai biết lúa - ơ ơ ở ở lúa mấy-ơ cây
Biết sông, biết sông mấy khúc ơ ơ ơ ơ biết mây...
v.v...*

Đó là về tiết tấu. Về âm giai, bài Nụ Tằm Xuân dùng ngũ cung để hợp với dân ca, nhưng có thêm chút âm điệu Tây phương vì sử dụng nhiều những cung của hợp âm trưởng

(Do major). Cách đi lên trong câu lục *Trèo lên, lên trèo lên* rất giản dị mạnh mẽ và dễ nghe: dùng quãng 5 (fifth interval) của Do (Do - Sol), rồi quãng 5 của Fa (Fa - Do), rồi quãng 5 của Sol (Sol - Re), rồi quãng 5 của Do. Những người biết nhạc lý sẽ thấy ngay rằng quãng 5 là "hợp âm" căn bản nhất trong mọi loại nhạc, (nó là harmonic đầu tiên sau octave) và Fa - Do - Sol - Re là tứ cung căn bản của dân nhạc, lập bằng một chuỗi quãng năm. Nó làm cho âm điệu câu này được một vẻ rất mạnh và sáng sủa, trước khi "resolve" bằng một câu có giai điệu rất êm ái (dùng quãng hai và ba):

Lên cây buổi đơ đơ hài đơ đơ đơ hoa ...

Sự tương phản từ mạnh mẽ sang êm ái này được các ca sĩ giỏi khai thác rất công hiệu, đang crescendo bỗng chuyển sang piano - grazioso.

Sau khi cho ta "leo cây" ở câu lục, câu bát kéo ta đi xuống, nhưng thay vì về Do thấp (tonic), bỗng chuyển hệ sang La (relative minor).

Hái - í - nụ - ù - u - ú tằm - ừ - ư - ứ xuân...

Lối *chuyển hệ* (metabole) này cũng là một kỹ thuật dùng trong những bài dân ca để gây một sự bất ngờ, kịch tính (dramatic).

Nói tóm lại, tôi đã tận dụng những kỹ thuật của dân ca như láy, lót, melisma và metabole để xây một bản "dân ca mới".

Nụ Tầm Xuân

(Ca Dao)

Như Kể Truyện

Phạm Duy soạn thành ca khúc

Trèo lên lên trèo lên Trèo lên lên trèo lên Lên cây

bước iii hái iii hoa.

Bước

ra ra vườn cà Bước ra ra vườn cà cà hái nụ iii tầm iii xuân.

Nụ tằm xuân ơi

nụ tằm xuân! Nở ra a a a a a xanh biếc a a a a. Em lấy chồng em

đi lấy chồng Anh tiếc tiếc lắm thay ! Một miếng trầu

cay hời chàng ! Chàng ơi chàng ơi nào khó . . . Một miếng trầu cay hời chàng !

. . . Chàng ơi chàng ơi khó gì ! Sao anh không hỏi i í ? Sao anh không

hỏi i í ? Sao anh không hỏi i í Những ngày em còn thơ ? Giờ

đây đây giờ đây Giờ đây đây giờ đây, đây em đã i i i có i i i chồng.

Em đã đã có chồng Như

chim chim vào lồng Như cá ngậm i i i môi i i i câu !

cá cần câu biết đâu mà gỡ ...

Chim vào lồng biết thuở nào ra ?

Sài Gòn 1956

Đố Ai

Một nửa lời ca của bài Đố Ai này là ca dao lục bát thuần túy với nhạc hưởng âm điệu Chèo :

*Đố ai biết lúa mấy cây
Biết sông mấy khúc, biết mây mấy từng
Đố ai quét sạch lá rừng
Để tôi khuyen gió, gió đừng rung cây...*

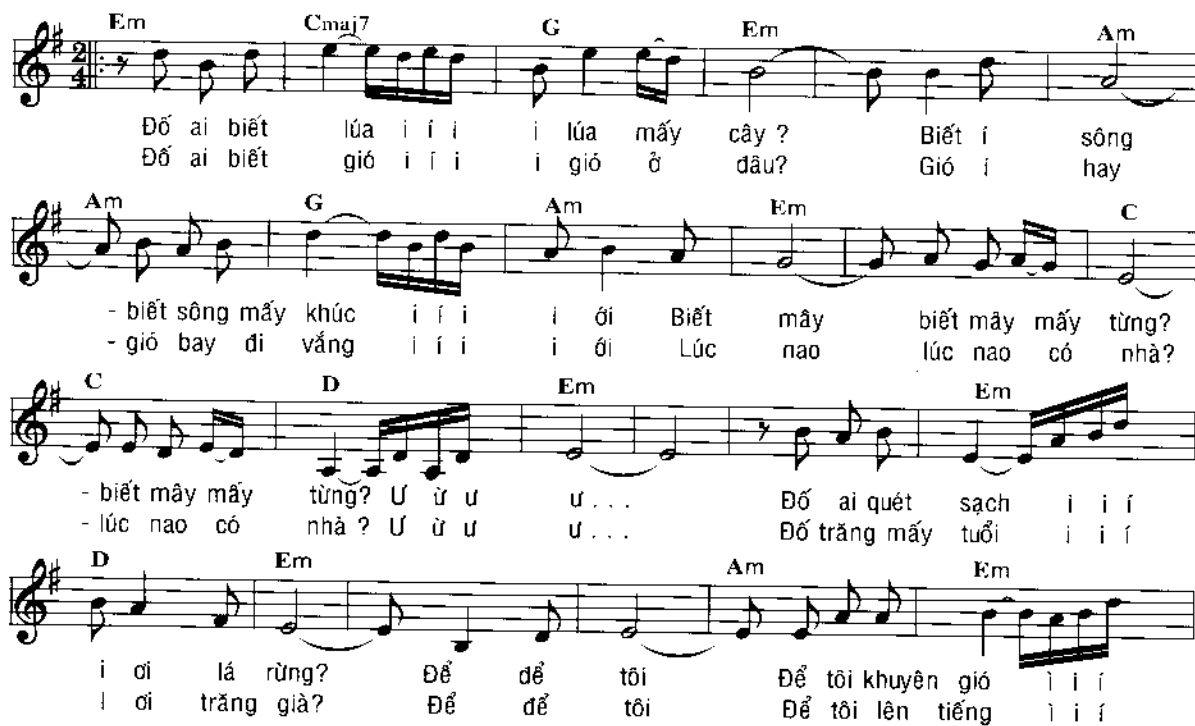
Nửa sau là do tôi đặt ra, khác tiết điệu và nhạc điệu cổ truyền :

*Đố ai nằm ngủ không mơ
Biết em nằm ngủ hay mơ
Nửa đêm trăng xuống đứng chờ ngoài hiên
Nửa đêm anh đến bến bờ yêu đương
Đố ai nhạt được tim ai
Biết em nhạt được tim tôi...*

Kỹ thuật dàn dựng bài Đố Ai cũng giống như của bài Nụ Tầm Xuân.

Đố Ai

Nhanh Nhẹn

Đố ai biết lúa lúa mấy cây? Biết sông hay
Đố ai biết gió gió ở đâu? Gió hay

- biết sông mấy khúc - biết mây mấy từng?
- gió bay đi vắng - ới Biết mây biết mây mấy từng?

- lúc nao có nhà? ới Lúc nao lúc nao có nhà?

- biết mây mấy từng? Ư ừ ư ư... Đố ai quét sạch
- lúc nao có nhà? Ư ừ ư ư... Đố trắng mấy tuổi

ới lá rừng? Để để tôi Để tôi khuyên gió
ới trắng già? Để để tôi Để tôi lên tiếng

D **Em** **D** **Em**

i đi gió dừng Gió dừng rung cây ... Gió dừng rung cây ừ ừ ừ
lời măn mà Măn mà yêu em ... Măn mà yêu em ừ ừ ừ

Bm **E**

ừ ... Đố ai nằm ngủ Không mơ ó ơ ờ ơ?

A

Biết em nằm ngủ Hay mơ ó ơ ờ ơ?

A **Bm**

Nửa đêm trăng xuống Đứng chờ ngoài hiên.

Bm **E** **F#m**

Nửa đêm anh đến Bến bờ yêu đương.

Đố ai tìm được Tim ai á a à a?

Biết em nhặt được Tim tôi í í í í.

Để tôi ca hát Cho đời nên thơ.

Để tôi âu yếm Dâng người trong mơ

Sài Gòn 1954

Tình Hoài Hương

1951, lúc gia đình tôi dọn từ miền Bắc vào Nam, tôi đang là một nghệ sĩ vừa phải xa miền quê "Bắc Kỳ" và đang nhớ cảnh quê cũ cho nên khi bắt đầu sáng tác lại (1953), tôi soạn bài Tình Hoài Hương. Tôi sẽ không phải là người độc nhất soạn những bài hát nhớ quê hương khi vẫn đang sống ở quê hương. Cuộc di chuyển vào Nam trong năm 1954 của hơn một triệu người khiến cho lũ nhạc sĩ chúng tôi lúc đó soạn nhiều bài hát về quê hương miền Bắc, ví dụ Giấc Mơ Hồi Hương (Vũ Thành), Hương Về Hà Nội (Hoàng Dương) v.v... Trong Tân Nhạc đã khởi sự loạt bài về sau được gọi là *tình ca quê hương*. Bài Tình Hoài Hương (và nhất là bài Tình Ca) có thể được coi là những bài khởi xướng cho xu hướng này...

Về mặt nhạc lý, bài này chỉ dùng một câu nhạc :

Quê hương tôi,

Có con sông đào xinh xắn...

Nước tuôn trên đồng ruộng vẫn

Lúa thơm cho đủ hai mùa

Dân trong làng trời về khuya vắng tiếng lúa đê mê

...rồi chuyển từ giọng thứ qua giọng trưởng và chuyển ton (modulate) nhiều lần trước khi trở lại chủ âm nguyên thủy. Kể rõ ra thì là từ Re thứ sang Fa trưởng, chuyển qua

La trường, rồi về Re thứ là ton mở đầu). Kết cấu này rất “cổ điển” và chặt chẽ, tuy áp dụng vào một giai điệu mang nhiều tính cách dân ca VN.

Xen vào điệu chính đầy êm dịu đó là những đoạn nhạc nhiều thay đổi cá tính: một tiếng sáo mở đầu (intro) rất phóng khoáng, một đoạn giữa nhịp nhàng (*Ai về, về có nhớ ...*), một đoạn kết đầy sôi nổi (*Tình hoài hương ! Khỏi lam vương tâm hồn chìm xuống...*)

Về phương diện tình cảm, tôi cảm nhận được khúc ngọt to lớn của dân tộc, tôi viết Tình Hoài Hương như một tổng kết, rằng từ nay không chỉ xa quê nhà trong không gian mà là xa mãi mãi trong thời gian, tình cảm kết tinh thành một *nostalgie* như là chứng liệu một thời.

Nước Việt Nam sau 1945 đã bước vào một thời đại mới của cuộc điện thế giới, vĩnh viễn xóa bỏ ý niệm “cố hương” theo kiểu cũ. Cho nên tôi mô tả quê hương với tất cả các nét đậm thắm một thời của nó, *đồng ruộng, lũy tre, làn khói, con sông, cây cỏ, con trâu, bà mẹ...* nhưng không một lời mơ ước là sẽ trở về. Còn đâu nữa mà về ! Tôi không mang ảo tưởng quay về cái cũ của những ngày

đấu kháng chiến, tôi cảm nhận được cú định mệnh đang
giáng xuống Việt Nam bắt buộc đi vào một thời đại hoàn
toàn mới, từ tình hoài hương tôi kịp chuyển qua các báo
hiệu cho một tâm cảm mới :

Chiều xoay hướng !

Sống vui trong mỗi tình muôn đường.

Tình ngàn phương !

Biết yêu nhau như lòng đại dương...

Qua bài tình hoài hương qua tình ngàn phương, tôi
chỉ có thể hát lên cung bậc chuyển tiếp cho một dự cảm.
Người Việt Nam bắt buộc phải ra khỏi cái nôi ấm áp thôn
dã hàng ngàn năm của mình, cái bước đi đã được ý thức
và được thực tập từ thời Đông Kinh Nghĩa Thục, thời Đông
Du nhưng chưa bao giờ thật sự thành hiện thực.

Tình Hoài Hương

Lưu Loát
intro

Quê hương

 mùa Dân trong làng trời về khuya vắng tiếng lúa đê mê (láy...

 ...) Quê hương tôi có con đê dài ngai

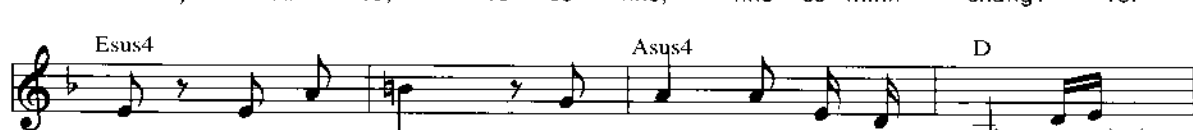
 ngắt Lúc tan chợ chiều xa tấp Bóng nâu trên đường bước dồn Lửa bếp nong, vòm tre

 non, làn khói ấm hương thôn! (Láy. . .

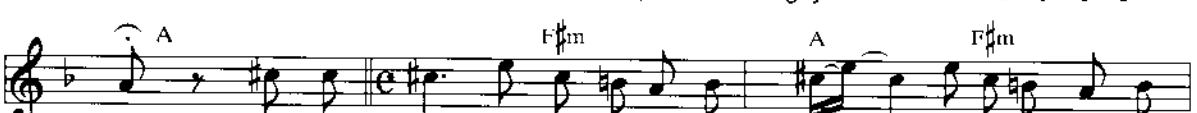
 ...) Ai về, về có nhớ, nhớ cô mình chẳng? Tôi

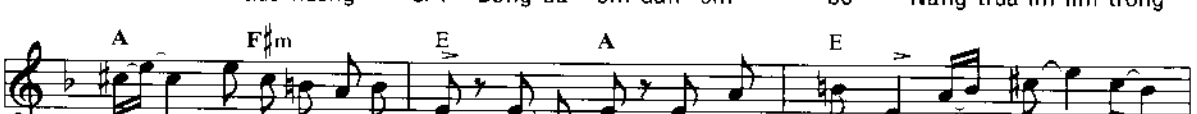

 về, về tôi nhớ hàm răng răng cô mình cười ơ ơ

 A F#sus4 Bm
 ó ! Ai về về mua lấy lấy miệng cười Để

 A Esus4 D
 riêng tôi mua lại i i mảnh đời, thơ ngây thơ ơ ơ ơ ơ

 A F#m A F#m
 ờ ! Quê hương ơi ! Bóng đa ôm đàn em bé Nắng trưa im lìm trong

 A F#m E A E
 lá Những con trâu lành trên đồi Nằm mộng gì ? Chờ nghe tôi thổi khúc sáo chơi

 A E A
 với ... (Lấy) Quê hương

 Dm F Dm F Dm F
 ơi ! Tóc sương mẹ già yêu dấu Tiếng ru nỗi niềm thơ ấu Cánh tay êm tựa mái

B $\flat$ Am Am7 Dm

dầu ôi bóng hình từ bao lâu còn ghi mãi sắc màu ! (Lấy ...

Am7 Dm D

...) Tình hoài hương ! Tình hoài

D F $\sharp$ m

hương ! Khôi lam vương tâm hồn chìm xuống Chiều xoay hương ! Chiều xoay hương ! Sống vui

Bm D

trong mỗi tình muôn đường. Tình ngàn phương ! Tình ngàn phương ! Biết yêu nhau như lòng đại

D

dương Người phiêu lãng ! Người phiêu lãng ! Nước mắt có về miền quê lai láng

D

Xa quê hương !

D

Yêu quê hương !

Vợ Chồng Quê

Là một trong bộ ba Em Bé Quê, Vợ Chồng Quê, Bà Mẹ Quê bài này thuộc về xu hướng *tình tự dân tộc* mà tôi là người khởi xướng. Nhạc của tôi thiên về dân ca thì tôi phải nói tới *anh chiến sĩ, anh thương binh, người nông phu, cô gánh lúa, cô gánh gạo, anh công nhân, chàng thi sĩ, em bé quê, vợ chồng quê, bà mẹ quê* chứ !

Vợ chồng Quê

Rất Mặn Mà

1. Chàng là thanh
2. Chàng vừa cây

niên mạch sống khơi trên lưng cây Nói năng hiền lành như thóc với
sâu vừa hứng mưa trên đất mầu Hái bông ngô vàng hay bới khoai

khoai. Nàng là con gái nết na trong Xóm Nước da đen
Nâu. Nàng vừa cuốc bẫm tằm trong trong sương Sớm Tát xong nước

Ab Eb7 Ab Ab

ròn với nụ cười ... Son. Hỡi anh gánh gạo ư ư trên
rồi sẽ về thôi ... Cơm. Chữ i móc ngược, o ó o

Ab

đường ! Chàng ơi ! Gạo ... Nam, gạo ... Bắc ư ư Đòn miến
Tròn ! Người ơi ! Còn ... Trong một ... Nước ư ư Người người

Eb7 Ab Bbm Eb7 Ab

Trung, gánh dừng để rơi ! Chàng chàng ơi ! Gánh dừng để rơi ! Hỡi
ơi ! Ta đừng bỏ nhau ! Người người ơi ! Ta đừng bỏ nhau ... Á

Cm Cm G7

em tát ruộng ư ư bên ngòi ! Nàng ơi ! Biển Đông ta tát
ơi ! Con ngủ u ư cho muối ! Người ơi ! Cười vui trong giấc

Cm C Dm

cạn ừ ư ư ư ... Nàng nàng ơi ! Cho đời thuận nhau. Nàng nàng
mộng ừ ư ừ ư ... Á à ơi ! Yêu đời tự do. Á à

G7 C C F C

ơi ! Cho đời thuận nhau Nàng nàng ơi ! Chàng chàng ơi ! Nàng nàng ơi ! Chàng chàng
Ơi ! Yêu đời tự do Á à ơi ! Á à ơi ! Á à ơi ! Á à

ơ ! Chàng nhìn đàn chim rồi ước như chim ngang
Ơi ! Thuở nào vườn cau vừa mới cao ngang mái

trời Sống chia miếng mỗi, như dưa có đôi. Nàng cười không
đầu Lúa dầm ba sào, nay đã hai trâu ! Nhìn thẳng cu

nói, ngược ra sông . . . Núi Má em hãy hồng như áng mây
bé dầm mưa trong . . . Ngõ Nước mưa chan hòa cho tốt lúa

trời. Một ngày sang Thu . . . Một buồng cau tơ . . . Quanh co lối
nhà Mùa màng năm nay . . . Gạo tròn tay say . . . Đêm đêm thức

xóm những tà áo . . . Mối. Mẹ già yên lòng . . . Thiếu nữ mơ
giấc lúc gà chưa . . . Gáy. Vì đời yên lành . . . Nên lúa đa

mòng . . . Các em nhi đồng trống ếch khua . . . Vang.
tình . . . Hứa cho đôi mình kiếp sống thanh . . . Bình.

1953

Tiếng Đàn Tôi

Khi tôi đi theo gánh hát Đức Huy (1944), tôi là người tiên phong trong việc phát huy nhạc mới và hát một số bài hát đầu tiên của Tân Nhạc là những nhạc phẩm của Lê Thương, Đặng Thế Phong, Văn Cao... trong đó có một bài của Hoàng Trọng với nhan đề là Tiếng Đàn Ai :

*Đàn ai xa vắng
Dường như khóc trong đêm trường...*

Tuy nhiên, tiếng đàn của “ai” đó không buồn lắm đâu, bởi vì nó là tiếng đàn thương vầy, khóc mướn, buồn trời nắng, trời mưa, nhớ thương người tình tưởng tượng... một bài hát rất ngây thơ, giống như những tình khúc hồi Tân Nhạc vừa mới được thành lập.

Có thể khi tôi soạn bài Tiếng Đàn Tôi (1947), trong tiềm thức, tôi đã muốn trả lời bài Tiếng Đàn Ai chăng, vì tôi không nói về một tiếng đàn viễn vông mà nói về tiếng đàn của một chuyện tình có thực, giữa tôi và người tình tên H.

*Đời lạnh lùng trôi trên dòng nước mắt
Với bao tiếng tơ xót thương đời
Vì cuộc tình đã chết một đêm nao
Lúc trăng hầy còn thơ ấu...*

Trong điệp khúc, tôi còn gọi tên Nàng lên :

Hương Hương, nàng ôi

(tên thật của Nàng không phải là Hương)

Nàng về xoã tóc không lời

Khoan khoan hò ơi

Lệ sầu rụng xuống đàn tôi...

Tiếng đàn muốn được là mệnh mông, cho nên :

Mệnh mông là ơi

(không phải là lời)

Đường về xa tấp khung trời

Khoan khoan hò ơi

Lạnh lòng em đã rời tôi.

Tiếng Đàn Tôi

Tango

 Lúc bao nhiêu tiếng cười rộn ràng chảy về xuôi..... Mênh mông là

 ơi! - Thuyền về tới bến Mè rồi. - Khoan khoan hò ơi!

 Đặt diu trong tiếng đàn tôi Mênh mông là ơi! Thuyền về bát ngát hương

 trời khoan khoan hò ơi! Nhịp sáu xa vắng mà thôi! Buồm về đội

 nắng trên khơi Bao nhiêu hoàng hôn đến cho êm vui, người ơi! Có tiếng hát

theo đàn tôi Như ru như thương linh hồn đắm đuối Mênh mông là ơi!

Thuyền chờ mong gió lên trời Mang theo đàn tôi Chạy về đâu bến ngày mai...

Chợ Đại - Cổng Thần 1947

Tiếng Sáo Thiên Thai

*Ánh xuân lướt cỏ xuân tươi
Bên rừng thổi sáo một hai kim đồng
Tiếng đưa hiu hắt bên lòng
Buồn ơi xa vắng mệnh mông là buồn...*

Tiếng Sáo Thiên Thai là thơ của Thế Lữ được tôi phổ nhạc. Đó là một bài thơ lục bát. Theo nhà nhạc học Phạm Quang Tuấn, về ý thơ, có một sự vừa tương phản vừa hòa hợp giữa cái vui của cảnh *xuân tươi, tiên đồng* với cái buồn buồn của thi sĩ nhớ thiên thai không bao giờ tìm lại được. Sự đối xứng này sẽ được diễn tả bằng sự tương phản giữa nhạc đoạn A và đoạn B (mà ta hay gọi là điệp khúc).

Tôi viết bài này cho cặp song ca Thái Thanh - Thái Hằng, nên nhạc có hai bè quan trọng ngang nhau. Ngoài ra tôi còn viết nhạc đệm để nối tiếp các câu, phần đệm này gắn rất chặt chẽ với điệu chính, không thể tách rời. Trong bài này tôi đã bắt thơ phải theo nhạc, tức là đặt quy tắc nhạc lên trên thơ, và kết quả là một bản nhạc diu dặt nghe không thể biết được là thơ phổ nhạc.

Bốn câu lục bát trên của Thế Lữ được xào xáo, sắp đặt lại để cho một âm điệu thích hợp. Từ *Xuân tươi*... cho tới *Mệnh mông là buồn*... tuy lời lẽ khác hẳn, nhưng tất cả các từ trong nguyên bản đều nằm trong bài ca gần như không thiếu chữ nào ! Thêm một vài chữ lót, đệm như *nâng niu, hò xàng xê, êm êm*... không thay đổi gì không khí của thơ. Tuy sắp đặt lại, lời vẫn hoàn toàn tự nhiên không gượng ép.

Đoạn hai tiếp tục theo kiểu đó : từ *Tiên Nga* tới *Bóng chiều không đi*...

Tôi dùng nhịp Tango, nhưng là một thứ *tango* đã biến đổi. Nhịp Tango thường rất nặng nay được làm nhẹ đi bằng những *triplets* tuôn ra liên miên bất tuyệt như những đợt sóng không bao giờ ngừng (đây ta phải kể cả nhạc đệm "la la la" là một phần không thể tách rời của điệu nhạc). Tổng cộng gần 60 vần nối tiếp nhau !

Về giai điệu (melody) tôi cũng sử dụng một kỹ thuật thường dùng trong nhạc cổ điển Tây phương là đi từ một motif (câu ngắn, ý nhạc nhỏ) mà khai triển ra. Motif này gồm năm vần, và cách lên xuống của nó được thấy rõ nếu ta dùng những dấu tiếng Việt (bỏ hai chữ đầu):

Ngang ngang sắc ngang huyền

Ngang ngang sắc ngang huyền

Ngang ngang sắc ngang huyền

Mỗi lần lấy lại motif, thì thay đổi lên xuống một chút. Đoạn hai hơi thay đổi motif:

Nặng huyền sắc huyền sắc

Nặng huyền ngang huyền sắc

Huyền huyền ngang huyền sắc

Người hát hay phải biết đưa vào một tương phản nào đó để cho những câu lấy trở thành hấp dẫn; chẳng hạn, họ có thể thay đổi dynamics hay ngắt hơi (staccato) ở cuối 2 lần đầu, và ngân dài ở lần cuối:

Buông lơ tóc bên nguồn (NGẮT)

Hiu hiu lữ cây tùng (NGẮT)

Ru ru tiếng trên cồn (NGÂN)

Sử dụng một motif ngắn như vậy làm bản nhạc dễ cảm nhận, nhưng muốn thực sự hay thì phải có một cái melodic contour (hình dáng lớn của giai điệu) đẹp để làm sườn, trên đó đặt motif như những viên gạch. *Melodic contour* đoạn đầu bài này khởi từ trên cao, đi xuống từng đợt, tới đáy ở chữ “kim đồng”, rồi từ từ đi lên trở lại. Hình thể như chữ U hay như thung lũng. Cái contour này được nhắc lại một lần nữa trước khi đi vào đoạn giữa.

Hiệu quả của cấu trúc này là một điệu nhạc rất vui tươi, rất dễ cảm nhận, nhưng cũng rất mỹ thuật ở quy mô lớn và nhỏ. Ngoài ra cũng nên nhận thấy là đi qua gần 120 notes nhạc rồi mới nghỉ ở chủ âm, khác với Ngâm

Ngũ cử 6 hay 8 chữ là về chủ âm. Sự dè sẻn chủ âm này làm cho ý nhạc chuyển động không ngừng.

Sang đoạn giữa (B), tôi tạo ra một sự tương phản không những về tiết tấu (từ liên tục đổi thành chậm rãi, ngắt quãng), mà còn bằng cách chuyển vào âm giai thứ của cung bậc 3, tức là từ Do major chuyển qua Mi minor. Đây là một *modulation* rất đặc biệt (phần lớn nhạc sĩ khác sẽ chuyển qua Do minor hoặc La minor chứ không nghĩ tới chuyển qua Mi minor), nó cho điệu nhạc lúc này một màu sắc bất ngờ, độc đáo, mơ hồ, lằng lằng, buồn buồn... nói tóm lại là rất hợp với lời :

Trời cao xanh ngắt, xanh ngắt Ô ô ô kìà

Hai con hạc trắng bay về nơi nao ?

Sự tương phản với đoạn A được nhấn mạnh bằng những *melisma* (uốn éo giọng) và *appoggiatura* rất uyển chuyển trong những chữ "Ô", "hạc", "trắng", "bay", "về"...

Sau khi củng cố giọng Mi thứ bằng những hoà âm thường lệ (La thứ, Si 7, Mi thứ), nhạc chuyển qua relative major (Sol trưởng) rồi dùng những dominant progressions (hợp âm Mi —> La —> Re —> Sol —> Do nối tiếp nhau từng quãng 4) rất tự nhiên, hợp lý và cổ điển để trở lại giọng Do cũ:

*Trời cao xanh ngắt Ổ ô ô kia Ổ ô ô kia
Hai con hạc trắng bay về về nơi nao...*

Những *modulations* và *chord progression* liên miên này làm màu sắc nhạc trong đoạn B thay đổi không ngừng, khiến người nghe có cảm tưởng như đi qua một “cầu vồng âm thanh” (rainbow of sound) khó tìm thấy trong bản nhạc Việt Nam nào khác. liều kỳ diệu và lý thú là trong đoạn A, sự chuyển động (movement) của nhạc nằm ở bề mặt, ở tiết tấu rộn rã, còn sang đoạn B, sự chuyển động này “lặn” xuống chiều sâu của hoà âm, còn bề mặt tiết tấu thì trở thành phẳng lặng.

Tiếng Sáo Thiên Thai

Theo thơ Thế Lữ

Dịu dặt

Intro & Ending

Xuân tươi
Chim ơi

Êm êm ánh xuân nồng Nắng niu sáo bên rừng Dã ba chú kim
Lên khơi sáo theo với Hay theo đến bên người Tiên Nga tắm sau

đồng...
đôi...

(Hò xang xê) Tiếng sáo
(Tình tang ôi) Tiếng sáo

Fm 3 Ab Eb 3 Bb7 Eb 3 Ab

Nhẹ nhàng lướt cô nắn Nhạc lòng đưa hiu hắt Và buồn xa, buồn vắng Mênh
 Khi cao cao mở vút Cùng làn mây lũng lơ Rồi về bên bờ suối Cây

Eb Eb

mơng là buồn! Tiên Nga Buông lời tóc bên
 xanh mờ mờ! Êm êm Ôi tiếng sáo tơ

Ebmaj7 3 Eb7 3 Ab Abm 3 Eb 3 3

nguồn Hiu hiu lữ cây tưng Ru ru tiếng trên cồn...
 tỉnh Xinh như bóng xiêm đình Trên không uốn thân mình...

Bb+5 Fm 3

Hồ ơi Làn mây ơi! Ngập ngừng sau đèo
 Đường lên lên Thiên Thai! Lọt vài cung nhạc

Ab Eb 3 Bb7 Eb 3 Ab Bb7 Eb

vắng Nhìn mình cây nhuộm nắng Và chiều như chìm lắng Bóng chiều không đi!
 gió Thoảng về mơ màng quá Nàng Ngọc Châu tưởng nhớ Tiếng lòng bay xa! (HẾT)

49 $E\flat$ D.S. Al Fine Gm D7 Gm

Trời cao xanh ngắt! Xanh ngắt! Ổ ổ ồ kia!

D7 $E\flat$ D7 Gm

Hai con hạc trắng (ơ) Bay về nơi nao?

G7 Cm F7 Bb

Trời cao xanh ngắt! Ổ ổ ồ kia! Ổ ổ ồ kia!

F7 Bb F7 Bb Bb7

Hai con hạc trắng (ơ) Bay về về Bỗng Lại Đòi

Sài Gòn 1959

Tình Cầm

Đây là một bài thơ mà Hoàng Cầm soạn trong thập niên 30, từ khi còn đang làm nghề thầy giáo ở Bắc Giang mà có lẽ bây giờ (1984) thi sĩ cũng đã quên rồi ! Hơn nữa, vì anh vắng mặt trên thi đàn quá lâu nên nếu có ai còn thuộc thơ anh thì cũng chỉ thuộc lồm bồm vài câu mà thôi. Như họa sĩ kiêm thi sĩ Tạ Tỵ còn nhớ vài câu :

*Nếu anh còn trẻ như năm trước
Quyết đón em về sống với anh
Những buổi chiều vàng phơ phất lại
Anh đàn em hát níu xuân xanh.
? ? ?*

*Nhưng thuyền em buộc trên sông hận
Anh chẳng quay về với trúc tơ
Ngày tháng tỷ bà vương ánh nguyệt
Mộng héo bên sông vẫn đợi chờ...*

Một người có lẽ đã lớn tuổi và là dân Hà Nội cũ,
trong một bài báo đăng trên nguyệt san *Văn Nghệ Tiến
Phong* còn nhớ thêm bốn câu nữa :

*Nếu có ngày nào em trở gót
Quay về thăm lại bến thu xa
Thì đôi mái tóc không xanh nữa
Mây bạc trắng ngàn vẫn thướt tha...*

Tôi đã phổ nhạc mấy câu thơ của bài thơ vô đề này
và đặt tên bài thơ phổ nhạc là *Tình Cầm*. Người ta có thể
hiểu đó là bài hát nói về mối tình của Hoàng Cầm hay
bài hát nói về một mối tình của một danh cầm nào đó.

Để cho có đủ câu nhạc, tôi soạn thêm một đoạn lời (coi như đó là đoạn 2), mong rằng nó vẫn nằm trong hơi thơ và cảm xúc của thi sĩ :

*Có mây bàng bạc gây thương nhớ
Có ánh trăng vàng soi giấc mơ
Có anh ngồi lại xe phím cũ
Mong chờ em hát khúc Xuân xưa...*

Bài Tình Cầm được Thái Thanh, Duy Quang, Tuấn Ngọc, Thái Hiền và nhiều ca sĩ khác hát trong các băng nhạc sản xuất tại Hoa Kỳ.

Tình Cầm

Tình tứ

Nếu anh còn trẻ... Như năm cũ. Quyết đón em về sống với

anh! Những khi chiều vàng phơ phất đến. Anh đàn em hát nỉu xuân

xanh. Có mây bàng bạc... Gây thương nhớ. Có ánh trăng vàng soi giấc

mơ. Có anh ngồi lại... So phím cũ. Mong chờ em hát khúc xuân

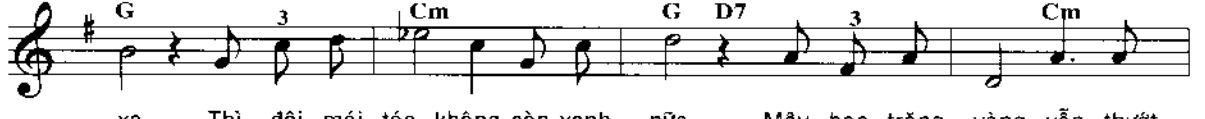
 xưa. Nhưng thuyền em buộc trên sông hận. Anh chẳng quay về với... trúc

 tờ. Ngày tháng tỳ bà vương ánh nguyệt... Mộng héo bên sông vắng... đợi

 chờ... Nếu có ngày nào ... Em quay gót. Lui về thăm lại bến Thu

 xa Thì đôi mái tóc không còn xanh nữa Mây bạc trắng vàng vẫn thướt

 tha! Mây bạc trắng vàng vẫn thướt tha! Mây bạc trắng vàng vẫn thiết tha!

Chỉ Chừng Đó Thôi

Một cuộc tình khiến cho tôi soạn ra vài chục tình khúc, khởi đầu từ bài Ngày Đó Chúng Mình (1956)...cho tới Nghìn Trùng Xa Cách (1966)...mãi tới cuối 1974 mới được tôi kết thúc bằng một bài hát, dù chúng tôi xa nhau đã khá lâu nhưng chưa bao giờ tôi muốn chấm dứt mối tình đó cả.

Bài đó là bài Chỉ Chừng Đó Thôi mà tôi soạn ra trong một buổi sáng sớm, khi tôi ngồi trong vườn đá sỏi ở căn nhà Phú Nhuận thân yêu, dưới bóng cây sim xanh ngát... Bỗng có một con nhện nhỏ từ trên cây sa xuống lòng tôi và tôi chợt thấy rằng sự nhớ thương mối tình đó cũng đã quá đầy đủ rồi...

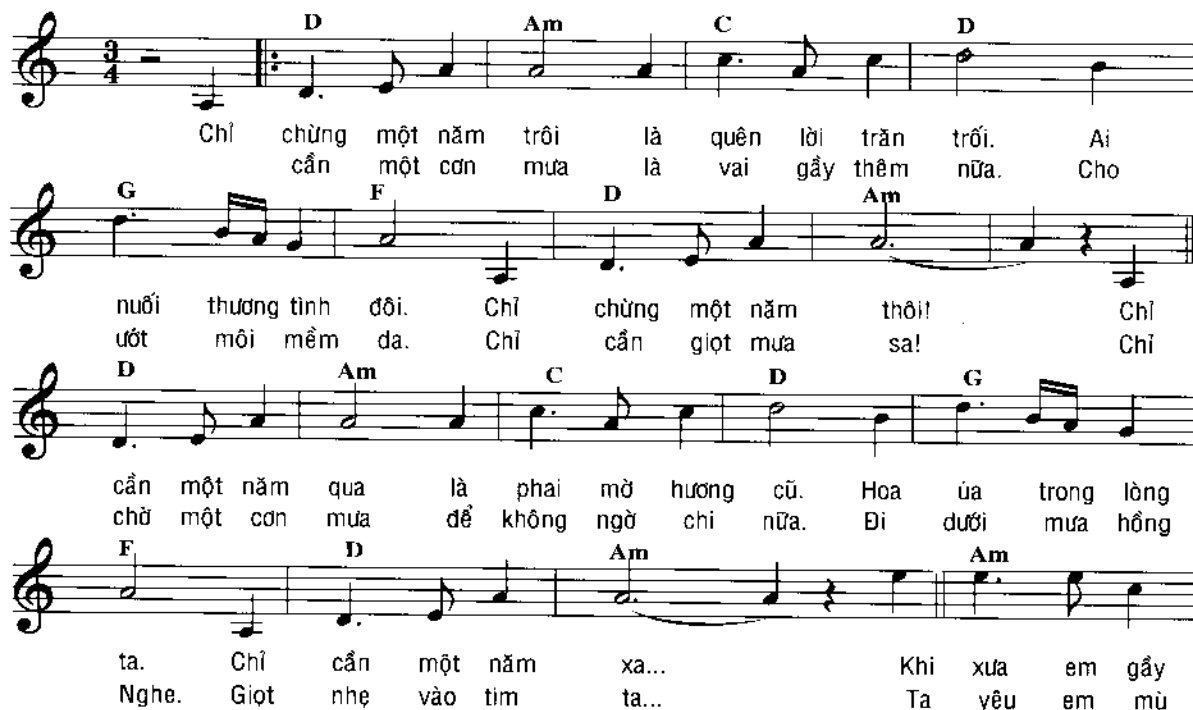
*Chỉ chừng một năm trôi
Là quên lời trăng trối
Ai nuôi thương tình đôi
Chỉ chừng một năm thôi...
Chỉ cần một năm qua
Là phai mờ hương cũ
Hoa úa trong lòng ta
Chỉ cần một năm xa...*

Từ nay trở đi, tôi sẽ phải quên người tình đó :

*Chỉ một chiều lê thê
Ngồi co mình trên ghế
Nghe mất đi tuổi thơ
Chỉ một chiều bơ vơ
Chỉ là chuyện đóng đưa
Đời luôn là cơn gió
Thay áo cho tình ta
Chỉ là chuyện thiên thu.*

Chỉ Chừng Đó Thôi

Lôi cuốn

Chỉ chừng một năm trôi là quên lời trần trời. Ai
cần một cơn mưa là vai gầy thêm nữa. Cho

nuối thương tình đôi. Chỉ chừng một năm thôi! Chỉ
uớt môi mềm da. Chỉ cần giọt mưa sa! Chỉ

cần một năm qua là phai mờ hương cũ. Hoa úa trong lòng
chờ một cơn mưa để không ngờ chi nữa. Đi dưới mưa hồng

ta. Chỉ cần một năm xa... Khi xưa em gầy
Nghe. Giọt nhẹ vào tim ta... Ta yêu em mù

C D Am F C

gò. Đi ngang qua Nhà thờ. Trông như con mèo khờ. Chờ
lòa. Như A ĐAM ngủ ngủ. Yêu E VA khờ. khờ. Cuộc

G Bb D G Em

bàn tay nâng đỡ... Ta yêu em tình cờ. Như
Tình trình tiết đó... Nhưng thiên tai còn chờ. Đôi

Am D Am C F

cơn mưa đầu mùa. Rơi trên sân cỏ già. Làm rụng rơi cánh
uyên ương vật vờ. Chia nhau xong tội đồ. Đầy đọa lâu mới

Am D Am C

hoa. Chỉ
tha. Chỉ một chiều lê thê. Ngồi co mình trên

D G F D Am

ghế. Nghe mắt di tuổi thơ. Chỉ một chiều bơ vơ.

D Am C D

Chỉ là chuyện dong đưa. Đời luôn là cơn gió. Thay

G F D Am

áo cho tình ta. Chỉ là chuyện thiên thu. Tưởng

chúng nghìn năm sau. Chẳng ai còn yêu nhau. Nào ngờ đâu tình
yêu. Giăng bày nhau còn nhiều. Nghe lòng còn khô
ráo. Nghe chừng còn khát khao. Nên gục đầu rất mau. Xung
tội cả kiếp sau. Cả triệu người yêu nhau còn
ai là không thấu. Len giữa u tình sâu. Một vài giọt ơn
lâu. Tia sáng Thiên Đường cao rọi vào ngực tim

Saigon 1975

nhau

mục lục

phamduy hương co

7. trăm năm bến cũ • 13. vô thường
17. chiếc kẹp tóc thơm tho • 23. hương rừng
29. nụ tím xuân • 35. đổ ai • 39. tình hoài hương
47. vợ chồng quê • 51. tiếng đàn tôi • 57. tiếng sáo thiên thai
65. tình cầm • 71. chỉ chừng đó thôi

TỔNG PHÁT HÀNH

Công ty Văn hóa Phương Nam

940 Đường Ba tháng Hai, Phường 15, Quận 1*, TP HCM
ĐT: (08) 8663447 - 8663448 * Fax: (84 8) 8663449

TP. HỒ CHÍ MINH: * Nhà sách Phú Thọ: 940 Đường Ba tháng Hai, Q.1* ĐT: 8644444-8639206 * Nhà sách Đại Thế Giới: 415 Trần Phú, Q.5, ĐT: 8970497-9508175 * Nhà sách Phương Nam: 2A Lê Duẩn, Q.1, ĐT: 8029600-8234940
* Nhà sách Phương Nam: 85 Lê Lai, Q.1, ĐT: 8217131 * Nhà sách Nguyễn Oanh: 33 Nguyễn Oanh, Q.Gò Vấp, ĐT: 8944635-8946681 * Nhà sách Nguyễn Thái Sơn: 86A Nguyễn Thái Sơn, Q. Gò Vấp, ĐT: 8943246-8850287
* Nhà sách Phương Nam: (Cộng hòa Nguyễn Ái Quốc) 571 Nguyễn Kiệm, Q.Gò Vấp, ĐT: 9972476 * Nhà sách Phương Nam (Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa) 131 Quang Trung, Q.9, ĐT: 7307558

HÀ NỘI: * Chi nhánh Hà Nội: 23 Lý Nam Đế, Hà Nội - ĐT: 047472708, Fax: 047472709 * Nhà sách Tiến Phong: 175 Nguyễn Thái Học, Hà Nội - ĐT: 0474 336 235, Fax: 0474 336 236 ■ **HẢI PHÒNG:** Nhà sách Tiến Phong: 55 Bạch Đằng, Q.Ngô Quyền, TP. Hải Phòng - ĐT: (031) 641812, Fax: (031) 641814

HUẾ: Nhà sách Phú Xuân: 131 Trần Hưng Đạo, TP. Huế - ĐT: (054) 522000-522001, Fax: (054) 522002
■ **ĐÀ NẴNG:** Nhà sách Phương Nam: 66 Phan Châu Trinh, Đà Nẵng - ĐT: (0511) 817017-817027, Fax: (0511) 817037
■ **QUẢNG NAM:** * Hội An thư quán: 66 Nguyễn Thị Minh Khai, TX. Hội An, Quảng Nam - ĐT: (0510) 916272, Fax: 916271
■ **BÌNH THUẬN:** Nhà sách Phương Nam: 10 Nguyễn Huệ, Phan Thiết - ĐT: (082) 817070

CẦN THƠ: Nhà sách Phương Nam: 06 Hòa Bình, TP. Cần Thơ - ĐT: (071) 813436, Fax: (071) 813437

phamduy hường co

Chịu trách nhiệm xuất bản:

QUÁCH THU NGUYỆT

Biên tập: **PHẠM SỸ SÁU**

Tranh bìa: **ĐÌNH CƯỜNG**

Ảnh bìa 4: **TỬ LIÊU**

Ảnh trang 3: **NGUYỄN HOÀNG NAM**

Ảnh trang 5: **ĐOÀN KHOA**

Mẫu bìa - Trình bày: **AZ DESIGN**

Sửa bản in: **NGUYỄN LỤC**

Đơn vị liên doanh:

CÔNG TY VĂN HÓA PHƯƠNG NAM

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

161B, Lý Chính Thắng – Quận 3 – Thành phố Hồ Chí Minh

ĐT: 9316289 – 9316211 – 8465595 – 8465596 – 9350973

Fax: 08.8437450

E-mail: nxbtre@hem.vnn.vn

Website: <http://www.nxbtre.com.vn>

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI

Số 20 ngõ 91 Nguyễn Chí Thanh – Quận Đống Đa – Hà Nội

ĐT: (04) 7734544 – Fax: (04) 7734544

Email: vanphongnxbtre@hn.vnn.vn

Khổ 20 x 20 cm, Số ĐKKHXB: 163-2006/CXB/45-21/ĐKKH/Tre

Quyết định xuất bản số 980B/QĐ-Tre ngày 31 tháng 12 năm 2006

In 1500 cuốn tại Xí nghiệp in Công ty Văn hóa Phương Nam.

In xong và nộp lưu chiểu tháng 01 năm 2007.

phạm duy

Hương Ca

PNC
PHUONG NAM CORP.

*trăm năm bến cũ / vô thường / chiếc kẹp tóc
thơm tho / hương rừng / nụ tâm xuân
đổ ai / tình hoài hương / vợ chồng quê
tiếng đàn tôi / tiếng sáo thiên thai
tình cảm / chỉ chừng đó thôi .*

¥747 6.3

Hương ca

8

Giá: 32.000Đ